

Over STEP

Korte geschiedenis

Stichting Ensemble Project (STEP) is een jaarlijks ensemble project, meestal bestaande uit conservatoriumstudenten en (top)amateurs uit de randstad en omgeving. Het ensemble heeft grote ambities en brengt gewaagde programma's ten gehore. Onder leiding van dirigent Sjoerd Haver heeft STEP in 2019 onder een eerdere naam (Studenten Ensemble Project) een eerste project uitgevoerd. Naast een concert in het Spinoza Lyceum nam STEP ook deel aan het Tsjaikovski bal in het Tropenmuseum te Amsterdam. Gezien het succes en enthousiasme onder luisteraars en muzikanten heeft STEP zich in 2020 omgevormd tot een stichting met een voltallig bestuur. Intussen heeft STEP vijf projecten weten te verwezenlijken. Elke editie weet meer mensen te bereiken dan de vorige. Dit succes hopen we ook door te zetten met onze volgende editie; STEP 6.

Oogmerk

Ons oogmerk kan worden samengevat in de volgende punten:

- De muzikale ontwikkeling van conservatoriumstudenten en (top)amateurs bevorderen door het faciliteren van innovatieve muzikale ervaringen.
- Het organiseren van concerten voor een breed publiek, die bijdragen aan de ontwikkeling van de Nederlandse muziekcultuur.
- De uitvoering van hedendaagse, klassieke muziek voor unieke ensembles bevorderen en uitbreiden
- Bijdragen aan de professionele en muzikale ontwikkeling van jonge, (aanstaande) musici.
- Jonge dirigenten en componisten een platform bieden om zich op een hoog niveau te ontwikkelen en zich te presenteren.

Doelgroep

STEP onderscheidt twee doelgroepen, namelijk de muzikanten en concertpubliek. Hieronder worden beiden kort besproken:

Muzikanten

STEP 6 is een ensemble van jonge conservatoriumstudenten en (top)amateurs. Door deel te nemen aan projecten van STEP kunnen zij zich muzikaal sterk ontwikkelen en verbreden. Allereerst door de ervaring van het spelen in verschillende bezettingen en het spelen van solistische partijen. Daarnaast door de coaching van professionele dirigenten en repetitoren. Verder komen deelnemers in contact met een uitdagend en rijk repertoire, en worden zij geprikkeld zich te verdiepen in nieuwe composities die nog niet of nauwelijks voor groot publiek zijn uitgevoerd. Het deelnemersaantal wordt bepaald door de instrumentatie van de stukken die we spelen. We zullen minimaal 35 deelnemers (22 strijkers, 12 blazers en een slagwerker) nodig hebben om dit project tot stand te kunnen brengen. Gezien de wens tot maximale participatie van de deelnemers, zien wij een maximum van 45 deelnemers.

Wij benaderen musici onder andere vanuit het netwerk dat is ontstaan uit de vorige edities van STEP, mensen uit de verschillende conservatoria, en vanuit het muzikale netwerk van het

bestuur. Ook gaan wij langs bij verscheidene studentenorkesten om nieuwe deelnemers te werven.

Publiek

Gezien we werken uitvoeren die weinig worden gespeeld, is ons project interessant voor een breed publiek, van jong tot oud. Daarnaast verwachten we dat de jonge muzikanten van het ensemble ook meer jongeren in het publiek zullen aantrekken. In onze PR en communicatie naar buiten richten we ons onder andere op jongeren in middelbare scholen en studenten van universiteiten en hogescholen. Omdat een van onze concerten in de Geertekerk in Utrecht zal plaatsvinden, richten we ons vooral op concertbezoekers uit de stad en omstreken.

Met ons steunen maken jullie het verschil omdat:

Hoewel veel organisaties en projecten vergelijkbare doelstellingen hebben als wij, ligt hun voornaamste focus vaak op de uitvoerende muzikanten. Natuurlijk zijn ook zij van onschatbare waarde voor ons project, en we ondersteunen hen ten volle, maar bij STEP richten we ons specifiek op het bieden van gelijke kansen aan onbekende componisten en dirigenten. Dit onderscheidt STEP en maakt ons uniek in het huidige muzikale landschap.

Jullie steun is van onschatbare waarde en stelt jonge componisten en musici in staat om hun artistieke reis op te starten, voort te zetten en hun muzikale horizon te verbreden. Met ons gezamenlijke engagement kunnen we de wereld van de klassieke muziek verrijken met frisse en innovatieve geluiden door de zelden uitgevoerde en onbekende werken. Hierdoor stimuleren we een blijvende liefde voor muziek, zowel bij jong als oud.

Het project

Opbouw

STEP blijft een fris en vernieuwend project, door bij elke editie op een nieuwe manier invulling te geven aan de manier waarop zij haar muzikale doelen behaalt. Hierbij worden de doelstellingen van STEP niet uit het oog verloren. De aankomende editie, STEP 6, zal worden opgedeeld in drie delen, waarbij elke deelnemende muzikant de kans krijgt te stralen in een stuk dat de focus legt op hun instrumentengroep. Om die reden is ervoor gekozen om in dit project een compositie voor blazersensemble en strijkersensemble uit te voeren, deze stukken worden door middel van een call for scores uitgekozen. Op deze manier krijgt nieuwe muziek een podium. Na deze twee delen komen beide groepen bij elkaar in een compositie voor kamerorkest. Hieronder wordt deze indeling verder besproken.

Compositie voor blazersensemble

STEP 6 streeft ernaar om bij te dragen aan de muzikale ontwikkeling van elke deelnemer van het project. Door de keuze van een uitdagende compositie voor blazers, waarin elk instrument kan stralen, willen we de deelnemers uitdagen op een andere manier van samenspel te genieten dan zij wellicht van musiceren in orkesten gewend zijn. Omdat er ook een slagwerker zit verbonden aan komend project willen we componisten in deze opdrachtscompositie de ruimte geven om een percussie partij toe te voegen. Dit zal een extra dynamiek geven aan het stuk en STEP 6 weer vernieuwen ten opzichte van vorige edities. Dit is niet alleen voor de blazers een nieuwe uitdaging, maar ook voor de percussionist, die over het algemeen weinig

wordt betrokken in de kamermuziekwereld. Bovendien is een blazersensemble dé manier om bewust met samenspel bezig te zijn. Blazerscomposities vragen om een andere focus van muzikanten dan grotere orkestrale werken en zijn wellicht minder bekend bij het klassieke publiek. Dit maakt een dergelijk stuk perfect voor een project als STEP, met het oog op de muzikale ontwikkeling en -verbreding van deelnemers en luisteraars.

Composities voor strijkersensemble

Naast een compositie voor blazers kiest STEP 6 voor een compositie voor strijkersensemble. Veel eerdergenoemde redenen om te kiezen voor een blazerswerk gelden eveneens voor een muzikaal werk voor strijkers. Het strijkersensemble geeft strijkers middels een uitdagende partij de gelegenheid beter individueel uit te blinken dan mogelijk is in een standaard symfonieorkest. In de komende editie van STEP zal ten opzichte van afgelopen projecten ook een harp verwerkt worden in de instrumentatie. Daarom willen we componisten de kans geven om ook een harp partij in het stuk te verwerken. In de geschiedenis van de klassieke muziek is al snel gebleken dat deze combinatie van strijkorkest en harp ontzettend mooie muziek tot stand kan brengen. Dit zal niet alleen voor de strijkers, maar ook voor de harp een bijzondere ervaring zijn om op elkaar te spelen en reageren in een kleinere bezetting. Door spelers een andere muzikale samenstelling, of een ander werk aan te bieden dan zij gewend zijn, hopen wij de ontwikkeling van deze muzikanten op muzikaal gebied te vergroten en te verrijken, en deelname aan het project voor iedereen zo interessant mogelijk te maken.

Compositie voor kamerorkest

Na een uitlichting van de sterke punten van twee muzikale groepen middels een blazerswerk en een strijkerswerk, komen beiden samen in een werk voor kamerorkest. Hier raakt het project door compleet, na 2 delen intiemer musiceren komen alle musici bij elkaar en wordt het concert afgesloten met 2 stukken die voor iedereen uitdagend en innemend zijn. Het afsluiten van het concert met alle deelnemers met 2 geweldige stukken geeft veel voldoening. Bovendien is het een spetterende finale van een muzikale avond. Verder is het ontzettend belangrijk voor de musicerende deelnemers om tutti een stuk te spelen zodat ook op sociaal niveau dit project voor iedereen toereikend is.

Uitvoering nieuwe composities

Een belangrijke pijler binnen de kernvisie van onze stichting is om het hedendaags repertoire uit te breiden. Deze editie maakt dit waar door twee werken uit te voeren dat onbekend is bij het publiek en deelnemers. Begin juni is een Call for Scores verspreid. Hierbij worden jonge componisten via conservatoria uitgenodigd hun compositie op te sturen, waarna uit alle inzendingen twee werken zijn gekozen die wij met het aankomende project zullen instuderen en uitvoeren. Dit geeft jonge componisten de mogelijkheid om hun werk uitgevoerd te zien worden en verbreedt het muzikale repertoire. Componisten worden tevens ondersteund middels een financiële compensatie indien hun werk wordt uitgekozen voor het project, componisten die niet zijn geselecteerd krijgen waar mogelijk een doorverwijzing naar andere orkesten.

Dirigent Pim Cuijpers

Voor jonge dirigenten is het een uitdaging om ervaring op te doen met een ensemble van hoog niveau. In het bijzonder het nemen van de leiding over een heel project is erg waardevol. Daarom werken wij dit project samen met de jonge Nederlandse dirigent Pim Cuijpers.

Pim is vaste dirigent van het Nijmeegs studentenorkest CMC en van symfonieorkest Musica Den Haag. Daarnaast dirigeert hij verschillende projecten, variërend van ensemble bezetting tot groot symfonisch repertoire. Met het Nederlands Symfonie Project (NeSP) vormde hij in 2013 zijn eigen orkest: dit projectorkest, bestaande uit voornamelijk conservatoriumstudenten, vierde in 2022 haar 10-jarig bestaan, dat werd bekroond met een groot finale-project. Naast het brengen van reguliere concertprogramma's zoekt Pim graag naar verbinding met andere kunstvormen rondom het concertpodium. Pim heeft verder al veel verbinding met jonge musici door het dirigeren van Nesko in 2024.

Repertoire aankomende editie

De aankomende editie van STEP zal bestaan uit de volgende vier composities:

Sergej Prokofiev (1891-1953) - Symfonie Nr. 1

Bezetting: kamerorkest

Prokofjev begon met het schrijven van zijn eerste symphonie in 1916 en voltooide het in 1917. Het is geschreven in een losse imitatie van de stijl van Haydn en in mindere mate Mozart. Door deze inspiratie is het stuk algemeen bekend als de Klassieke Symfonie, een naam die de componist er zelf aan gaf. Het ging in première op 21 april 1918 onder leiding van Prokofiev zelf en is een van zijn populairste en meest geliefde werken geworden.

Maurice Ravel (1875-1937) - Le Tombeau de Couperin

Bezetting: kamerorkest

Ravel componeerde de pianosuite Le Tombeau de Couperin tussen 1914 en 1917, waarna het voor het eerst werd uitgevoerd in april 1919 door Pianiste Marguerite Long. De suite bestaat uit zes delen, Prélude, Fugue, Forlane, Rigaudon, Menuet en Toccata, alle delen werden opgedragen ter nagedachtenis van vrienden die sneuvelden in de Eerste Wereldoorlog, waar hij zelf ook de gruwelijkheden van dichtbij heeft meegemaakt.

Vervolgens orkestreerde Ravel vier van deze delen voor kamerorkest, dit was in deze vorm voor het eerst te horen in februari 1920 en uitgevoerd in de volgende volgorde: Prélude, Forlane, Menuet en Rigaudon. Dit is erg bijzonder want Ravel staat bekend als een meester in orkestratie.

Het bijzondere aan dit stuk is de manier waarop de hobo-partij is verwerkt. In vele delen heeft deze een enorm aanwezige en uitdagende partij. Daarom willen we voor deze plek op zoek gaan naar een zeer getalenteerde conservatoriumstudent. Zo bieden we de kans om jonge

hoboïsten te laten groeien door het spelen van uitdagende stukken die veel te weinig worden uitgevoerd.

Maurice Ravel (1875-1937) - Pavane pour une princess défunte

Bezetting: kamerorkest

Ravel schreef zijn inmiddels wereldberoemde Pavane eerst voor piano. De titel is een beetje raadselachtig, Pavane pour une infante défunte betekent letterlijk: Pavane voor een overleden prinses. Een pavane is een langzame dans die in de 16e en 17e eeuw op veel Europese hoven werd gedanst. Ravel zelf heeft eens de volgende verklaring voor de merkwaardige titel gegeven. Hij koos voor een soort rijm; de p van pavane en de p van pour zijn prominent aanwezig evenals de letter f in infante en défunte. Opnieuw heeft Ravel het georkestreerd voor klein kamerorkest, dit keer met de toevoeging van een harp die de cadans van de pavane aangeeft. Dit stuk laat echt de fantastische impressionistische sfeer kenmerken die Ravel als een van de weinige componisten in de geschiedenis van de klassieke muziek kon schrijven.

Duur van het project

Op 14 oktober 2023 starten de repetities van STEP 5, deze vinden allemaal plaats in Amsterdam. Gezien ons doel de uitvoering van de stukken is, zien wij de repetities als onderdeel van de voorbereidingsfase. De concerten zijn op 10 november in de Dominicuskerk te Amsterdam, en 12 november in de Geertekerk in Utrecht. De duur van het project is dus 10 november t/m 12 november 2023.

Het repetitie- en concertschema ziet er als volgt uit:

Datum	Tijd	Locatie	Activiteit
13-10-2024	10:00 - 17:00		Repetitie
2-10-2024	11:00 - 17:00		Repetitie
Za 02-11-2024	11:00 - 17:00		Repetitie
Za 09-11-2024	10:00-17:00		Repetitie
ZO 10-11-2024	10:00-17:00		Repetitie
Vr 15-11-2024	ntb	ntb	Concert
ZO 17-11-2024	ntb	Geertekerk te Utrecht	Concert

Organisatie en samenwerkingspartners

Comité van Aanbeveling

- Dhr. S. L. Pollard | Dirigent Noord-Hollands jeugdorkest, CREA-orkest, Utrechts studentenconcert, docent aan het Conservatorium van Amsterdam
- Dhr. M. Padding | Componist, hoofd afdeling compositie Conservatorium te Den Haag
- Dhr. H. Draaisma | Klarinettist, basklarinettist NedPho/NKO, dirigent Zoroaster, Arcato. Gastdirigent/coaching bij vele studentenorkesten A'dam en Utrecht
- Dhr. J. Adriaenssen | Componist, lid van de Noorse Componistenvereniging (NKF)
- Dhr. J. Olof | Dirigent, violist, artistiek leider De KlankKast
- Dhr. N. Devons | Violist, dirigent van het Betuws Symfonie Orkest, Symfonieorkest Haerlem, in verleden Zeister Philharmonisch Orkest, concertmeester Noord-Hollands Bachorkest
- Dhr. P. Van Reijden | Dirigent, componist

Bestuur

Functie	Naam	Contactgegevens
Acquisiteur (contactpersoon)	Siem Pikkemaat	acquisiteur@ensembleproject
Voorzitter	Yannick Egberink	voorzitter@ensembleproject.nl
Penningmeester	Olaf van der Aart	penningmeester@ensembleproject.nl
Orkestchef	Miekje Schwippert	orkestchef@ensembleproject.nl
Promotie		promotie@ensembleproject.nl

Algemene gegevens

Stichting Ensemble Project is een door de Nederlands belastingdienst goedgekeurde ANBI-instelling

Naam ANBI: Stichting Ensemble Project (STEP)
KVK nummer: 78220491
RSIN/fiscaal nummer: 861307768
Rekeningnummer: NL26 TRIO 0320017605 t.n.v. Stichting Ensemble Project
Zetel: Gemeente Utrecht
Emailadres: acquisiteur@ensembleproject.nl

Postadres: t.n.v. Yannick Egberink (voorzitter)
Bisschopssteeg 3
3584 SB
Website: www.ensembleproject.nl

Wanneer is het project succesvol?

Het project is wat het bestuur van STEP 6 betreft succesvol als de deelnemers zichzelf muzikaal hebben kunnen ontwikkelen door het uitvoeren van dit programma, en daarmee niet alleen een goede uitvoering ten gehore hebben kunnen brengen, maar ook hebben bijgedragen aan de verspreiding van nieuwe of vergeten werken. Daarnaast is het project succesvol wanneer we recent gecomponeerde werken toe kunnen voegen aan het bestaande repertoire, en hiermee bij kunnen dragen aan de loopbaan van jonge componisten of conservatoriumstudenten. Dat zowel muzikanten als publiek op die manier in aanraking komen met unieke en diverse werken binnen de (klassieke) muziek, is voor STEP dé maatstaf van succes.

Middels een deelnemers-enquête zullen we na afloop van het project onderzoeken in hoeverre de deelnemers het gevoel hebben dat deze doelen bereikt zijn, in bijvoorbeeld termen van muzikale uitdaging als ontwikkeling – in hoeverre dat meetbaar te maken is.